

VY_12_INOVACE_B_PD_2.SADA_13

Název klíčové aktivity: I/2 Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji čtenářské a informační gramotnosti

Označení v TK: EU-I/2B-PD-2.sada-č.13

Autor: Mgr. Petr Drkal

Datum vytvoření: prosinec 2012

Název DUM: Francie před revolucí

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 8.

Druh učebního materiálu: prezentace

Klíčová slova: Francie, Ludvík XV., Ludvík XVI., Marie Antoinetta, hospodářská a finanční krize, Necker, generální stavy

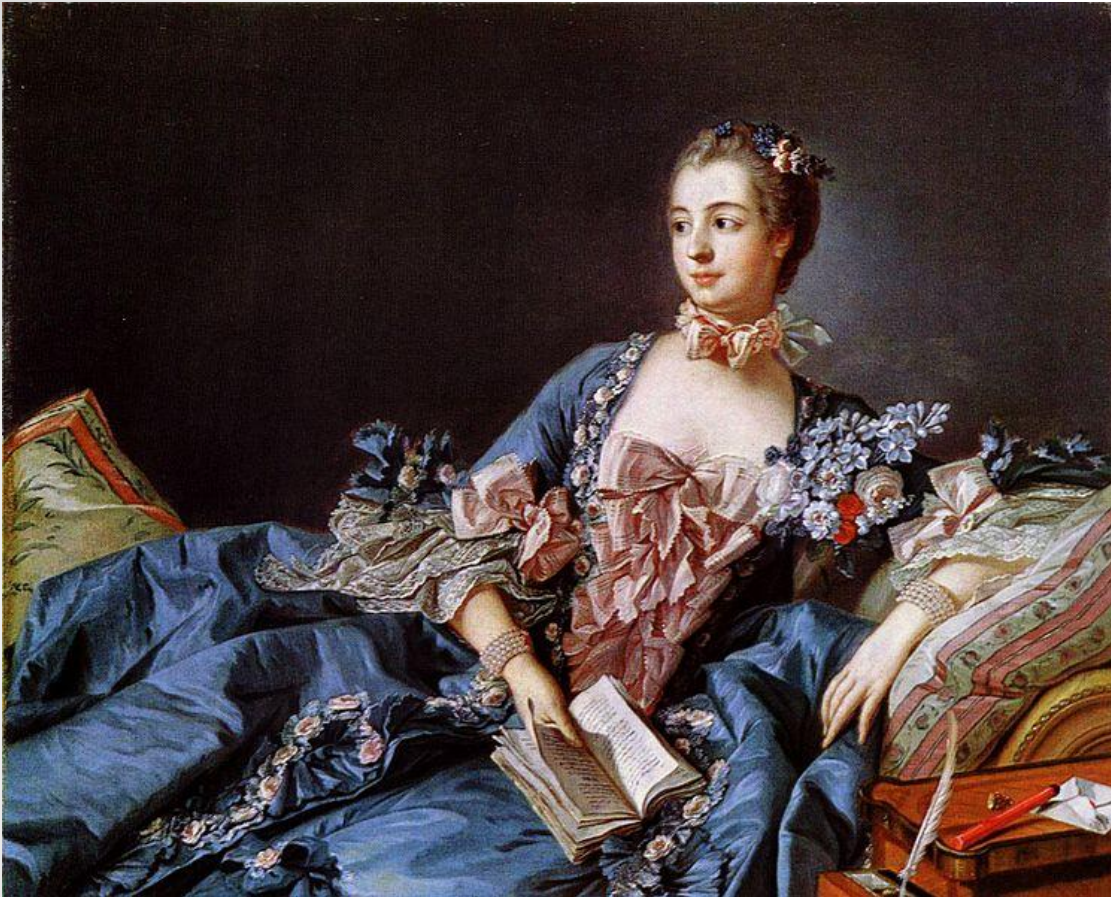
Anotace: Žáci v této hodině pracují pod vedením učitele, který má k prezentaci výklad nového učiva. Seznamují se se situací ve Francii 18. století, příčinami finanční a hospodářské krize a snahou Ludvíka XVI. O její řešení. Na konci prezentace odpoví na kontrolní otázky.

Francie před revolucí

Ludvík XV. (1715–1774)

- pravnuk „krále Slunce“ Ludvíka XIV.
- korunován v 5 letech, vládl za něj regent Filip Orleánský
- v 15 letech se oženil s **Marií Leszczyńskou** (1703–1768)
- od 16 vládl sám s pomocí **kardinála Fleury** (1653–1743), 1726 – 1743 období konsolidace **starého režimu**
- po kardinálově smrti na něj měly velký vliv milenky, **madame de Pompadour** a **madame du Barry**

madame de Pompadour

madame du Barry

- hospodářský růst 1730 – 1775 = zemědělství, průmysl, obchod, budování silnic X zvyšování cen a výdajů na armádu
- v letech 1740–1748 **válka o dědictví rakouské**
- v **sedmileté válce** (1756–1763) Francie ztratila Kanadu, část Louisiany a většinu držav v Indii
- i přes růst státních výdajů šlechta a duchovenstvo neplatili daně
- s kritikou poměrů vystoupili osvícenci (encyklopedisté, Voltaire), privilegované vrstvy i třetí stav = požadavky na svobodu, rovnost, omezení absolutismu, ...
- v architektuře, umění a módě převládal styl **rokoka**
- Francie byla hlavním **kulturním centrem Evropy**

Bitva u Fontenoy 1745

Ludvík XVI. (1774 – 1792)

- vnuk Ludvíka XV., r. 1770 se oženil s dcerou Marie Terezie **Marií Antoinettou**
- Francie byla finančně a hospodářsky v krizi
- hlavní příčinou bankrotu bylo financování amerických kolonií v boji o nezávislost
- neschopnost ministrů **Turgota, Neckera, de Callone a de Brienne** a krále prosadit zdanění šlechty, a tím zlepšit ekonomiku státu

- za příčinu katastrofální finanční situace byla také označována královna **Marie Antoinetta** „Madame Déficit“, „pyšná Rakušanka“
- nechala si vozit drahé látky, krajky, šperky, pořádala nákladné plesy, v kartách prohrávala obrovské částky a do úřadů jmenovala své oblíbence
- náklady na královský dvůr činily desetinu ročního státního rozpočtu

Marie Antoinetta

- výrobní krize, neúroda, nedostatek potravin a hlad vyvolaly nepokoje a zhoršily politickou situaci (1786)
- král svolal **shromáždění notáblů** (vysoce postavených osobností), aby je přesvědčil o nutnosti reformy (daně pro šlechtu a duchovenstvo), ti je však odmítli
- r. 1788 došlo ke zhroucení státních financí a král znovu povolal ministra **Neckera**
- na květen 1789 byly svolány **generální stavy** za účelem **reformy daňového systému**

Jacques Necker

Otázky a úkoly:

1. Proč se v 18. století zhoršoval finanční stav Francie?
2. Kdo byl jediným plátcem daní, kdo byl od placení osvobozen?
3. Jakým způsobem se snažil Ludvík XVI. situaci řešit?
4. Kdo byla Marie Antoinetta, proč ji Francouzi neměli rádi?

Literatura:

KOLEKTIV AUTORŮ. Dějepis 7 pro ZŠ a VG UČ. Plzeň: Fraus, 2009. ISBN 978-80-7238-558-4.

Obrázky:

Ludvík XV. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-12-15]. Dostupné z:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Koning_Louis_XV; Hyacinthe_Rigaud.jpg

Pompadour. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-12-15]. Dostupné z:

[http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Fran%C3%A7ois_Boucher_019_\(Madame_de_Pompadour\).jpg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Fran%C3%A7ois_Boucher_019_(Madame_de_Pompadour).jpg)

Dubarry. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-12-15]. Dostupné z:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Madame_Dubarry1.jpg

Bitva. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-12-15]. Dostupné z:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Battle_of_Fontenoy_1745.PNG?uselang=cs

Ludvík XVI. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-12-15]. Dostupné z:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Louis_xvi.jpg

Marie Antoinetta. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-12-15]. Dostupné z:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Marie-Antoinette; koningin_der_Fransen.jpg

Necker. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-12-15]. Dostupné z:

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Necker, Jacques - Duplessis.jpg>